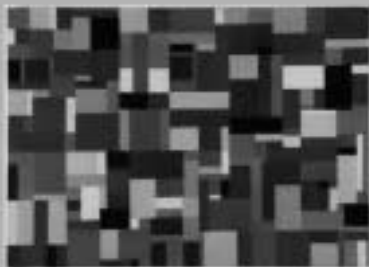

**Ve Smečkách 24,
110 00 Praha 1
(vedle Činoherního klubu)**

e-mail: galerie.smecky@ppos.cz

tel.: +420 222 210 268

tel./fax: +420 222 210 272

Navštivte výstavu

„odsud někam, odněkud sem“

*Staša Fleischmannová, Jaromír E. Brabenec,
Jiří Ladocha, Karel Trinkewitz*

Výstava bude otevřena do 10. ledna 2007, úterý - sobota, 11.00 - 18.30 hodin.

Vstup zdarma pro držitele ZTP, ZTP/P, důchodce, děti, studenty SŠ i VŠ a pro všechny držitele Zákaznické karty Pražské plynárenské, a. s.

Ve Smečkách 26, Praha 1

PROSINEC 2006

Činoherní čtení

Ladislav Smoček obdržel Cenu ministerstva kultury ČR

Marek Taclík / Bob, Petr Nárožný / Don Dubrow

David Mamet

AMERICKÝ BIZON

Hold anglickému herectví

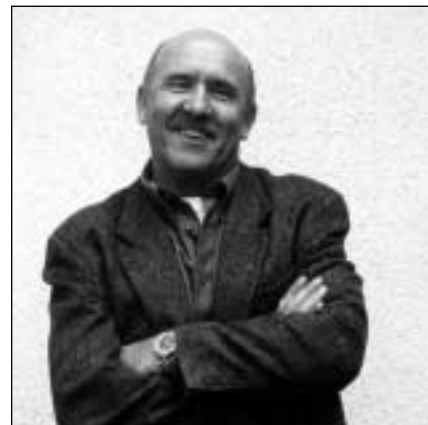
Všichni tři protagonisté suverénně rozehrávají situace a změny nálad, gagy servírují nevtíravě a s neomylným časováním. O celkovém pojetí lze sice mít dílčí pochybnosti, cenné však je, že herci nezůstávají u barvitého popisu postavíček ze dna společnosti, ale v souladu s autorem ironizují zažitá klíšé, s jakými jsou podobné typy a situace obvykle zobrazovány.

Přístup, v němž herec se svou postavou splyne, aniž se uchyluje k těžkopádnému psychologizování, bývá nazýván „anglické herectví“. U nás je tento styl nejčastěji spojován právě s Činoherním klubem; *Americký bizon* na nejlepší tradice této scény velmi sympaticky navazuje.

V. Mikulka - Bizon dostál pověsti Činoherního klubu, MF Dnes 1. 11. 2006

Michal Pavlata / Walter Cole, zvaný Teach

PETR NÁROŽNÝ

Říkáte o sobě, že neumíte číst hry; co jste si pomyslel po prvním čtení Amerického bizona, v němž vám Ondřej Sokol nabídl roli?

1. Že to není hra mého srdce.
2. Že to bude hrozná dřina vůbec se to naučit.
3. Že se mi do toho ani trochu nechce.

Kdy jste se definitivně rozhodl, že „do toho“ půjdete?

Až když jsem viděl, že těm ostatním se do toho strašně chce. A taky jsem chtěl vyzkoušet, jak mi půjde zkoušení s Ondrou Sokolem.

Poněkud škodolibá otázka: jak jste strávil léto?

Jezdil jsem na kole po Třeboni a okolí. Taky jsem byl na Kypru a každý den jsem se učil tu hru. A taky jsem si nadával, že jsem to slíbil.

Norský dramatik Björn Björnson kdysi prohlásil, že „humor je nejvznešenější formou lidských citů.“ – V čem podle vás spočívá humor Amerického bizona?

Já si myslím, že humor tam je; dokonce vím, v čem – rozpor mezi ambicí a realitou, tedy co by ti lidé chtěli a na co mají.

Je o vás známo, že jste hloubavý muž mnoha zájmů. Povězte prosím, byl jste někdy v pokušení napsat hru?

Musím odpovědět slovy Vladimíra Menšíka na dotaz, jestli napíše knihu: „Já bych psal, ale to bych nesměl číst.“

Nemohu se ubránit následující otázce: jaká je ideální představa nudy à la Petr Nárožný? A podotázka na konec: přiblížil jste se někdy tomuto ideálu?

Až mně vysvětlíte, co to je „ideální představa nudy“, rád odpovím. To víte, my herci jsme oproti vám dramaturgům prostí lidé, a tak vaší složité, jemně strukturované dramaturgické duši často nerozumíme. Ale nedá mi to a odpovím otázkou: Romane, už jste se někdy polil suchou vodou? A byl jste pak víc suchý nebo víc mokry?

R.C.: Zatím ne, ale můžu to zkusit. Jenom se bojím, že to nebude ideální představa nudy.

Děkuji za rozhovor (rc)

Molière

AMFITRYON

Když já jsi ty, co potom mám být já?

Překlad: **Vladimír Mikeš** / Režie: **Martin Čiřvák**

Dramaturgie: **Martin Kubran, Roman Čisář**

Scéna: **Tom Ciller** / Kostýmy: **Nina A. Stillmark**

Hrají: **Petr Bláha, Jitka Jeřková, Pavel Kikinčuk, Matěj Dadák, Marika Procházková, Eva Novotná, Otmar Brancuzský.**

Premiéra 29. listopadu 2006

Z domu na útesu by jen stěží Alkména neviděla přicházet nevídaného hosta. Ledaže by ho nepřineslo moře. Světlo blesku však odhalí tajemnou siluetu stojící na molu.

Než se jí manžel vrátí, dítě už bude na cestě.

Martin Čiřvák

Ako to už vo veľkej mytologickej rodine starého Grécka býva, sú Amfitryon a Alkména – vážený občania Théb blízkymi príbuznými iných veľkých Grékov – z rodov kráľa Oidipa a Kreóna a o niečo vzdialenejších nešťastných Átreovcov. Osudy bratrancov a sester-níc sa stali základom gréckych tragédií a teda európskej dramatiky. Metamorfózy pôvodnej antickej látky sú častokrát rovnako zaujímavé ako osudy samotných tragických hrdinov. Zo Sofoklovo *Amfitryona*, Aischylovej a Euripidovej *Alkméne* sa nič nezachovalo. Zato v prológu Plautovho *Amfitryona* – vystúpi zlomyselný Merkúr a jediným mávnutím zmení tragický príbeh na komédiu. Nie že by sa okolnosti príbehu zmenili, dostali však iné vyznenie – pridaním komentujúcej postavy Amfitryonovho otroka Sosia. Z hľadiska antickej teórie umenia je to skôr tragikomédia, vystupujú v nej totiž bohovia, hrdinovia aj otroci, vznešení aj nízkí. Tragikomédiou je i pre nás, hoci pod tým pojmom chápeme niečo úplne iného. Od čias Plauta príbeh putoval Európou, vynáral sa a znova ponáral, podľa dobových potrieb a vkusu naberal rôzne podoby. Génus Molière však pridal k príbehu ďalšiu postavu – Sosiovu hubatú manželku Kleantu. Príbeh tak razom získal takmer dokonalú tragikomickú stavbu. Hlavná zápleтка si v Amfitryonovom dome zachovala svoj tragický takmer existenciálny presah, získala však komické „spodné patro“, ktoré ako v krivom zrkadle paroduje všetky situácie a motívy. Dve trojice vytvoria kaleidoskop rôznych podôb a fáz mužsko-ženského vzťahu. Neha a vášeň spolu prežijete noci, nedorozumenie, podozrenie z chladu a z nevery, otvorené výbuchy žiarlivosti končiace plesnutím dverí, pokusy o zmierenie, odpustenie, znovu získaná prevaha atď. – to všetko má svoju „vážnu“ aj grotesknú verziu. Napokon vo vzťahu k žene sa asi v každom mužovi vystrieda najskôr božský Jupiter plný vášne a nehy, potom majetnícky žiarlivý /a podvedený/ Amfitryon, a nakoniec ušlápnutý Sosie, čo žene smrdí cesnakom a pálenkou, ale aj tak by bez neho nemohla žiť... Hérakles /Herkules/ je určite najväčším hrdinom gréckej aj európskej mytológie už len preto všetko, čo sa popisalo o okolnostiach jeho zrodu!

Martin Kubran

Petr Bláha

* 1975 v Praze

Studium: JAMU v Brně (abs. 1999)

Hrál: Div. v 7 a půl, Div. Komédie, Národní divadlo Současné angažmá: Národní divadlo v Brně (od 2002, W. Shakespeare – Hamlet, G. E. Lessing – Emilia Galotti, A. P. Čechov – Výjimečný darebák, M. McDonagh – Osiřelý západ, atd) *Činoherní klub:* Vojcek (Plukovní tambor), Lesoduch (Fjodor Orlovskij), Jméno / Noc zpívá své písně (Bjarne), Rodinná slavnost (Michael).

Jitka Jeřková

* 1978 v Praze

Studium: Konzervatoř v Praze, FF UK kulturologie

Hraje: Divadlo v Řeznické, Divadlo Palace

Ocenění: Cena Františka Filipovského za nejlepší ženský výkon v dabingu v r. 2004

Činoherní klub: Rodinná slavnost (Pia), Maska a tvář (Wanda Sereniová), Dámský krejčí (Yvonna).

Marika Procházková

* 1974 ve Zlíně

Studium: DAMU (abs. 1999)

Hrála a hraje: CD 94, Pražské komorní divadlo, Divadlo Rokoko, Národní divadlo, Divadlo bez zábradlí, Divadlo Na zábradlí, Divadlo Na Jezerce *Současné angažmá:* Národní divadlo v Brně (od 2004, Ch. Hampton - Nebezpečné vztahy, A. P. Čechov – Výjimečný darebák, J. C. Carrière – Terasa, Beaumarchais – Figarova svatba, Lars Norén – Démoni, Molière - Škola žen, atd.)

Eva Novotná

* 1976 v Kyjově

Studium: JAMU v Brně (abs. 1999)

Současné angažmá: Národní divadlo v Brně (od 2001, W. Shakespeare – Sen noci svatojánské, M. Čiřvák – Tři prasátka, F. Kafka – Zámek, W. Shakespeare – Hamlet, C. Goldoni – Treperendy, H. Ch. Andersen – Sněhová královna, V. Nezval - Manon Lescaut, atd.)

Činoherní klub: Rodinná slavnost (Mette).

Doušky

- **Jiřina Jirásková** a **Jan Klusák** převzali 28. října na Pražském Hradě *Medaili Za zásluhy o stát v oblasti kultury a umění.*
- Langhans Galerie Praha pořádá od 8. listopadu do 1. ledna výstavu **Anna Fárová & fotografie / práce od roku 1956.**
- 23. listopadu má premiéru film Marcela Bystroně *Po hlavě do prdele*, ve kterém hrají Nela Boudová, Dana Černá, Veronika Žilková, Ondřej Vetchý, Jitka Jeřková a další.
- Jaromír Dulava a Matěj Dadák hrají ve filmu Roberta Sedláčka *Pravidla lži.* V kinech od 30. listopadu.

FRANTIŠEK FRÖHLICH

překladatel a dramaturg ČK (1970-1972 a 1992-1994)
obdržel 23. října Státní cenu za překladatelské dílo.

„Když se ptali Toscaniniho, kterou Beethovenovu symfonii má nejraději, odpověděl, že tu, kterou právě diriguje. U knížek, které si překladatel vybere sám (tedy ne u komerčních zakázek), je to asi zrovna tak, ať jde o ten či onen jazyk. Stejně rád jsem překládal Andersena (Hanse Christiana i Bennyho) jako Karen Blixenovou, Henrika Ibsena, Grahama Greena, Saula Bellowa nebo Geralda Durrella.“

František Fröhlich, LN 26. 10. 2006

Jako studenti jsme se pana profesora Fröhliche báli tak strašně, že jsme se radši učili. Ty jeho britsky ironické poznámky, když jsme v diktátech slova jako „leviathan“ či „juggernaut“ komolili legračněji než pan Kaplan... A pak, ztrapnit se před takovým fešákem! Vděčím mu za hodně.

Dana Hábová, překladatelka

František Fröhlich zasvěcoval studenty do překladatelského řemesla zevrubně a dosti „ostře“: překladatelský seminář obvykle zahájil úryvkem z románu, jehož autora jsme měli poznat, dotazem na určitou „zapeklitou“ realii nebo slovní spojení, jež ho zaujalo na BBC nebo v anglicky psaném tisku. Nastalé ticho, podobně jako i kostrbatá překladatelská řešení, okomentoval s humorem jemu vlastním. Pro začínající překladatele měl velmi cenné informace, zkušenosti a především pochopení: ochotně nabízel pomoc s prvními překlady, které pečlivě zkorigoval. Touto cestou mu děkuji a blahopřeji k udělení Státní ceny.

Olga Bártová, překladatelka

Poté, co František Fröhlich dostal Státní cenu za literaturu, jako by se roztrhl pytel s pochvalnými hodnoceními jeho překladatelského díla. Je ovšem zábavné, že mnozí si kvalit překladatelova díla povšimli až teď – že se Fröhlichovy překlady mohou poměřovat s tím nejlepším, co na poli překladu od dob Jungmannových vzniklo, to by přece měl vědět každý, kdo se byť jen trochu zajímá o překlad či o českou literaturu jako takovou (platí, a asi vždycky platit bude, Šaldův výrok, že „žádná literatura evropská nežila tak z cizí krve jako naše“). Tak či onak, k oněm superlativům netřeba cokoli dodávat. Sluší se ale připomenout (a na to se už leckde zapominá) i nezastupitelnou roli, kterou F. Fröhlich hrál a hraje při výchově a vzdělávání mladých překladatelů. Jeho překladatelské semináře patřily k vrcholům studia na FF UK, a to nejen díky pedagogově náročnosti, ale i díky – jakkoli pateticky to může znít – jeho osobnímu příkladu, díky poctivosti, s níž přistupoval ke svým studentům i k překládaným textům, díky jeho erudici a rozhledu a *last but not least*, díky jeho nenapodobitelně štiplavému humoru. Svě o tom ostatně ví i pisatel těchto řádků, který měl před lety tu čest semináře F. Fröhliche navštěvovat – a dozvědět se na nich o překládání víc, než kdyby četl Jiřího Levého a George Steinera sedm dní v týdnu zepředu dozadu.

Petr Onufer, překladatel

LADISLAV SMOČEK

dramatik, režisér, autor krátkých próz, spoluzakladatel ČK
obdržel 24. října Cenu ministerstva kultury ČR.

Ladislav Smoček (*1932 v Praze) absolvoval 1956 obor režie na Divadelní fakultě AMU (1955 byl asistentem režiséra A. Radoka v ND). Nastoupil do Městského oblastního divadla v Benešově, kde režíroval hru bratří Čapků *Ze života hmyzu*. 1957-1960 byl angažován v Divadle Julia Fučíka v Brně (C. Goldoni – *Poprask na laguně*, F. Goodrichová, A. Hackett – *Deník Anny Frankové*, F. Pavlíček – *Labyrint srdce*). 1960 byl Alfrédem Radokem přizván do Laterny magiky, kde po Radokově vynuceném odchodu nedostal příležitost k samostatné režii. Režiroval ve Státním divadle v Brně, v Divadle komedie, v Divadle Bratří Mrštíků v Brně (L. Kruczkowski – *První den svobody*). Od roku 1963 byl členem Státního divadelního studia, v němž na podnět M. Hercíka připravoval společně s Jaroslavem Vostrým vznik Činoherního klubu.

Přetiskáno z novin Kvális Posten Malmö

Na počátku tohoto divadla byl původní dramatický text s názvem *Piknik*, respektive jeho autor Ladislav Smoček, který nejenom psal, ale také režíroval, a očividně sdílel názor Bernarda Shawa, že nejlépe když si autor svou hru zrežuruje sám (jinými slovy, že režisér je zástupce dramatického autora pro případ, že autor režírovat nedokáže, nechce nebo není k dispozici) a udělá, co může, aby pro ni sehnal – v rámci možností – ideální obsazení. V *Čechách* byl takový postup nevidaný.

Milan Lukeš – *Divadlo pojaté jako klub*, in *Činoherní klub 1965-2005*

V Činoherním klubu Ladislav Smoček zpočátku uváděl zejména vlastní dramatické texty. Hra *Piknik* 1965 byla první inscenací vznikajícího Činoherního klubu, 1966 byly v jednom večeru uvedeny aktovky *Bludiště* a *Podivné odpoledne Dr. Zvonka Burkeho*, 1970 hra *Kosmické jaro*. V roce 1972 nebylo už možné dovést zkoušky hry *Jednou k ránu* k premiéře. Ladislav Smoček nadále zůstával v ČK jako režisér, nesměl ale uvádět své hry. Teprve 1987 se v ČK hrála společně se Syngéovou *Drátenickou svatbou* Smočkova původně rozhlasová hra *Bitva na kopci* (pod společným názvem *Krásné vyhlídky*). V roce 1990 se na jeviště Činoherního klubu vrátilo *Podivné odpoledne Dr. Zvonka Burkeho* a v jednom večeru *Bludiště* se *Smyčkou*. 1995 bylo znovu uvedeno *Kosmické jaro* a 2000 poprvé hra *Jednou k ránu*.

Hra *Podivné odpoledne Dr. Zvonka Burkeho* byla přeložena do třinácti jazyků (hrála se např. i v Argentině). Premiéra hry *Smyčka* (1972 napsaná anglicky) se uskutečnila v USA v divadle La Mama, později ji do češtiny přeložila Vladimíra Smočková.

K režii Ladislava Smočka v ČR patří mj. inscenace E. Bond – *Spasení* (1968), C. Goldoni – *Poprask na laguně* (1973), E. O'Neill – *Cesta dlouhého dne do noci* (1978), C. Zuckmayer – *Hejtman z Kopníku* (1980), Ö. von Horváth – *Povídky z Vídeňského lesa* (1981), N. V. Gogol – *Hráči* (1982), E. Canetti – *Dům* (1988), L. Birinskij – *Mumraj* (1991), L. Pirandello – *Nahé odívání* (1993), J. Štolba – *Vodní družstvo* (1994), H. Ibsen – *Heda Gablerová* (1996), J. Orton – *Jak se bavil pan Sloane* (2001), L. Chiarelli – *Maska a tvář* (2002), C. Goldoni – *Impresáři ze Smyrny* (2004), Ch. Hampton – *Nebezpečné vztahy* (2006).

Od roku 1992 je Ladislav Smoček také režisérem plzeňského **Divadla J. K. Tyla**. 1995 tu uvedl vlastní dramatické pásmo *Nejlepší den*, ve kterém zachytil své vzpomínky na osvobození Plzně americkou armádou. 2002 se stal **Čestným občanem města Plzně**.

Je hostujícím režisérem v Národním divadle, v Divadle na Vinohradech, v Divadle bez zábradlí, rád spolupracuje s Divadlem Ungelt.

Ladislav Smoček byl přizván k režii v zahraničních divadlech, několikrát v Theater am Neumarkt v Curychu. Ve Finsku, v Rakousku, v Itálii, v Belgii. 1970 byl v rámci programu UNESCO pozván do Manily na Filipínách.

Na českých jevištích se ze Smočkových her nejčastěji objevuje *Podivné odpoledne Dr. Zvonka Burkeho* (režie Peter Scherhauser na JAMU 1971 s Boleslavem Polívkou v roli Burkeho, vícekrát hru uvedl režisér Pavel Palouš). *Piknik* se hrál např. v plzeňském DJKT (režie Oto Ševčík, 1971).

Nakladatelství Větrné mlýny vydalo v roce 2002 knihu **Ladislav Smoček – Činohry a záznamy**.

V roce 2004 obdržel **Cenu Karla Čapka**.

Člověk je faktickou součástí všeho, co existuje na zeměkouli i mimo ni; je z ní udělán a není vybaven duševně výhradně jen na to, aby řešil svoje dennodenní konflikty. Bohužel se příliš prvoplánově vyčlenil z toho, z čeho vzešel, cítí se jako autonomní součástka své technické civilizace a ztratil vědomí přímého vztahu k jiným živým tvorům. Mnozí lidé si myslí, že jednou přijdou na všechno, ale ve svém vnímání a chápání jsme my lidé strašně omezení. Je to podobné, jako když tady poleze mravenec – vnímá a cítí skutečnost do míry jemu určené, ale asi nikdy nebude vědět, že je na balkoně v Jungmannově ulici v Praze. Chci říct, že člověk není jedinou mírou všech věcí. Jeho kapacita poznání je rovněž limitovaná. Člověk je pouze zdánlivě dominantní na zeměkouli a v kosmu – a často ještě k jejich škodě.

Je dobré, aby si člověk tohle omezení uvědomil – ne proto, aby ho to deptalo a pokořovalo, ale aby nebyl tak strašně pyšný na kapacitu svého mozku jako na něco absolutně vrcholného v kosmu. Některé věci jsou pro nás jako živočišný druh uzavřeny a nerozluštíme je, i kdybychom se zbláznili a byli vybaveni tím nefantastičtějším pro lidi možným IQ.

Ladislav Smoček, in Z. A. Tichý, V. Ježek – Šest z šedesátých

Činoherní klub uvádí:

SPOlek Divadelních NADšenců

Igor Bauersima

NORWAY.TODAY

Milostný příběh na útěku ze života.

Překlad: **Ondřej Černý** / Režie a výprava: **Jakub Zindulka**

Hudba: **Vladimír Franz** / Projekce: **Jiří Strnad**

Hrají: **Olga Ženišková a Lukáš Langmajer.**

Neděle 10. prosince 2006

Igor Bauersima (*Praha 1964) švýcarský architekt, animátor, filmový a divadelní režisér, hudebník a dramatik napsal strhující milostný příběh dvou lidí, kteří jsou přesvědčeni, že už je v životě nemůže potkat nic zajímavějšího a opravdovějšího než jejich vlastní smrt.

SPOlek Divadelních NADšenců (zkráceně SPODINA) vznikl před osmi lety. Uvedl do života devět inscenací a další dvě premiéry chystá v této sezóně. Spolupracuje s profesionálními divadelníky z Divadla J. K. Tyla, ale přesto si zachovává chuť do práce. SPODINA je členem Plzeňské neprofesionální scény o.s., která sdružuje 13 neprofesionálních divadelních souborů a provozuje vlastní divadelní scénu – Divadlo Dialog.

ČINOHERNÍ KLUB 1965-2005

(...) Zvláštní místo zde patří scénografům Činoherního klubu, zejména Luboši Hružovi a Liboru Fároví, neboť Činoherní klub byl (podobně jako třeba Divadlo Na zábradlí či Ypsilonka) i nositelem ojedinelé estetiky z hlediska výtvarného. Atypický prostor s mělkým jevištěm se stal pro scénografy (vedle dvou jmenovaných též Eva a Jan Švankmajerovi, později např. Jozef Ciller či Jana Zbořilová) výzvou. Kniha tuto část historie dokládá také scénickými a kostýmními návrhy. Výjimečné výtvarné niveau

ČK je však dodnes v povědomí i díky plakátové grafice: tamější poměrně rozsáhlá typografická tvorba Libora Fáry (tvůrce loga ČK, platného beze změn dosud, podobně jako jeho logo Divadla Na zábradlí) představuje ojedinelou práci s možností černobílé fotografie, s fotokoláží. Dalším z poznávacích znaků této grafiky bylo charakteristické střídání bílých a černých linek, zvyrazňujících jednoduché písmo a členících grafickou plochu. Styl Fárový plakátové tvorby pro ČK korespondoval s jeho grafickou úpravou časopisu Divadlo, ale měl i vnitřní vztah k estetice české nové filmové vlny. Svou schopností ve zkratce vystihnout jádro hry i jejího inscenačního výkladu se staly Fárový plakáty čímsi jako „dramaturgií na malé ploše“. (...)

Věra Velemanová, *Revolver Revue* č. 64/2006

Vydal *Činoherní klub* ve spolupráci s *Nakladatelstvím Brána* a *Divadelním ústavem*. Knihu lze zakoupit v pokladně ČK za 430 Kč.

Poskytovatel čtyřletého grantu na provoz: **Hlavní město Praha**

Partneři Činoherního klubu

Redakce Činoherního čtení: *Roman Císař, Petra Honsová a Radvan Pácl.*

Foto: *Yvona Odrazilová, Pavel Nesvadba, Pavel Kolský, Martin Sršeň, Miloš Novotný, Miroslav Pokorný, Bohdan Holomíček, archiv Spodina.*

Grafická úprava: *Kateřina Skalníková a Martin Straka.*